

אוניברסיטת בן-גוריון בנגב
המחלקה לפסיכולוגיה

שם הקורס: **התפתחות ויסות עצמי בגיל הגן** (101-1-0019/0029)
תשפ"א 2020-2021

סילבוס

שם המרצה: אנדראה ברגר andrea@bgu.ac.il

שעות הלימוד: ימי חמישי 12:00-14:00

שעת קבלה: ימי חמישי 15:00-16:00

מטרות הקורס:

בסדנה נדבר על התפתחות של ויסות עצמי בילדות, במיוחד בגיל הגן, ובדרכים למדוד ולעודד התפתחות של יכולת זו אצל הילד. כמו כן, נתנסה בחונכות אישית של ילדים בגיל זה. החונכות תעשה בשני מעונים רב תכליתיים בסביבת האוניברסיטה: במרכז לגיל הרך ובמעון אמונה.

מבנה הקורס:

הכוונה היא לקיים את המפגשים באופן פרונטלי בקמפוס, כמוכן בתנאי שההנחיות יאשפרו זאת. סמסטר א' יוקדש ללמידה בכיתה של חומר תיאורטי ואמפירי בנושא ויסות עצמי, כולל שיעורי מבוא של המרצה ופרזנטציות של מאמרים על ידי סטודנטים. סמסטר ב' יוקדש לחונכות של הילדים במעונות. כל סטודנט יצוות לילד ויפגוש אותו באופן שבועי. יתקיימו מספר הדרכות קבוצתיות עם העובדת הסוציאלית ועם פסיכולוגית המעון. המפגשים השבועיים הנ"ל ילוו עם מפגשים בכיתה.

אופן ההערכה והרכב הציון בקורס: הציון השנתי הסופי יורכב מ-

25% נוכחות והשתתפותו של הסטודנט בשיעורים

25% ההערכה על העבודה המעשית כחונך

25% פרזנטציה

25% עבודה

- במידה ובגלל הקורונה לא נצליח לקיים את החונכות, אזי הסטודנטים ינסו את המשחקים שלהם על ילד בגיל מתאים שהם מכירים (משפחה, מכר, שכן, וכ') ויציגו בכיתה את המשחק ואת ההתנסות ויקבלו על כך ציון שיחליף את ההערכה על עבודתם כחונכים.

מטלות:

1. כל סטודנט יכין משחק, ישחק איתו עם הילד שהוא חונך ויציג אותו בכיתה
2. סטודנטים יציגו פרזנטציה לכיתה בזוגות
3. כל סטודנטים יכין הצעת מחקר המבוססת על הפרזנטציה. רשימת המאמרים תיתפרסם באתר המודל של הקורס בתחילת הסמסטר

דרישות הקורס:

הסדנה הינה שנתית. הנוכחות הינה חובה הן בביקור השבועי במעון והן בשיעורים. כל סטודנט יכין תיקיה אשר תשמר במעון ובה ירשום מעכב שבועי אחר הפעילות שלו עם הילד שבאחריותו. במידה והשיעורים יאלצו להתנהל בזום, הנוכחות כוללת פתיחת מצלמות.

נושאי הלימוד:

- מה זה ויסות עצמי
- כיצד הוא מתפתח
- מה משפיע על התפתחותו
- מה ההשלכות של יכולת זו בגיל הגן על המשך מהלך החיים של הילד
- כיצד ניתן לחזק ולפחת ויסות עצמי אצל ילדים
- ויסות עצמי באוכלוסיות מיוחדות

רשימת קריאה:

1. Di Norcia et al., (2015). Hot and Cool Inhibitory Control in Italian Toddlers: Associations with Social Competence and Behavioral Problems. *Journal of Child and Family Studies*, 24, 909–914.
2. Moffitt et al. (2011). A gradient of childhood self-control predicts health, wealth, and public safety. *PNAS*, 108(7), 2693–2698.
3. Lipina S., Segretin S., Hermida J., Prats L., Fracchia C., López Camelo J., et al. (2013). Linking childhood poverty and cognition: environmental mediators of non-verbal executive control in an argentine sample. *Developmental Science*, 16, 697–707.

4. Diamond, A., Barnett, W. S., Thomas, J., & Munro, S. (2007). Preschool program improves cognitive control. *Science*, *318*, 1387-1388.
5. Diamond A, Lee C, Senften P, Lam A, Abbott D (2019). Randomized control trial of Tools of the Mind: Marked benefits to kindergarten children and their teachers. *PLoS ONE*, *14*(9): e0222447.
6. Somech & Elizur (2012). Promoting Self-Regulation and Cooperation in Pre-Kindergarten Children With Conduct Problems: A Randomized Controlled Trial. *Journal of the American Academy of Child & Adolescent Psychiatry*, *51*(4), 412-422.
7. Bernier, Whipple & Carlson (2010). From External Regulation to Self-Regulation: Early Parenting Precursors of Young Children's Executive Functioning. *Child Development*, *81*(1), 326-339.
8. Crespo, L. M., Trentacosta, C. J., Udo-Inyang, I., Northerner, L., Chaudhry, K., & Williams, A. (2019). Self-regulation mitigates the association between household chaos and children's behavior problems. *Journal of Applied Developmental Psychology*, *60*, 56-64.
9. Kim-Spoon, J., Deater-Deckard, K., Calkins, S. D., King-Casas, B., & Bell, M. A. (2019). Commonality between executive functioning and effortful control related to adjustment. *Journal of Applied Developmental Psychology*, *60*, 47-55.
10. Dione M. Healey & Jeffrey M. Halperin (2015) Enhancing Neurobehavioral Gains with the Aid of Games and Exercise (ENGAGE): Initial open trial of a novel early intervention fostering the development of preschoolers' self-regulation. *Child Neuropsychology*, *21*(4), 465-480, DOI: 10.1080/09297049.2014.906567